

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVIŠTĚ STŘEDNÍCH
ČECH V PRAZE

Vodohospodářský rozvoj a výstavba a. s.
Divize 03
Nábřežní 90/4
150 00 Praha 5

Váš dopis čj.: 03-PKH/681/25
Ze dne: 17.7.2025
Číslo záměru v ISSŘ/ID dokumentace:
Naše čj.: NPÚ-321/63850/2025
Vyřizuje: Mgr. Michaela Písaříková
Spisový znak: 82.1

Praha 8.8.2025

Hořín, správní obvod obce Mělník, KP rejst. č. ÚSKP 33582/2-3683, zdymadlo a plavební komory na Vraňansko – hořínském kanále, rej. č. ÚSKP 33582/2-3683, rekonstrukce svodidel

Konzultační vyjádření dle § 32 odst. 2 písm. f) zákona č. 20/187 Sb.

Předmět žádosti:

Dne 17.7.2025 jsme obdrželi Vaši žádost o konzultační vyjádření ve věci *PK Hořín – rekonstrukce svodidel VPK a MPK*.

Přílohy žádosti:

K žádosti byla přiložena projektová dokumentace pro povolení stavby vodního díla *Hořín – rekonstrukce svodidel VPK a MPK*, vypracovaná v červnu Ing. Oldřichem Neumayerem, CSc., AQUATIS a. s.

V této věci Vám můžeme poskytnout **konzultační vyjádření k Vašemu záměru, které však nezakládá žádná práva ani povinnosti na úseku státní památkové péče a nenahrazuje správní rozhodnutí věcně a místně příslušného orgánu státní památkové péče**, v tomto případě oddělení památkové péče Městského úřadu Mělník.

Popis zamýšlených prací:

Předložená projektová dokumentace obsahuje jednotlivé stavební objekty. Objekt SO 01 *Rekonstrukce horního svodidla mezi VPK a MPK* navrhuje plné nahrazení stávajícího šípového svodidla v horní rejdě v prostoru cípovitého výběžku mezi velkou a malou plavební komorou (VPK, MPK) novým pružným svodidlem téměř shodného půdorysného rozvržení, pouze se zanedbatelným vychýlením hrotu svodidla na západní stranu. Svislou konstrukci nového svodidla mají tvořit sloupky ze štetovnic IIIIn vetknuté do dna rejdy zaberaněním. Z důvodu značného namáhání je na protivodním hrotu počítáno s osazením nárazníkové trouby o průměru 630 mm (stávající trouba má 530 mm). Vodorovnou konstrukci svodidla má tvořit trojice navařených štetovnic IIIIn v návaznosti na opeření navazující dělicí zdi plavební komory. Obslužná pochozí lávka (bez zábradlí) má být opatřena ocelovým slizčkovým plechem. Výškový rozdíl mezi dělicí zdí a manipulační lávkou je navrženo překonat pomocí ocelového schodiště o třech schodišťových stupních z pororostů, s jednoduchým trubkovým

zábradlím. Povrch ocelových konstrukcí má být opatřen protikorozi ochranou. Stavební objekt SO 02 je členěn na jednotlivé části. V rámci SO 02.1 je navržena oprava opeření navazující části horní dělicí zdi mezi velkou a malou plavební komorou spočívající v provedení nové protikorozi ochrany. S omezením zásahu na aplikaci protikorozi ochrany je počítáno i u pravého dolního svodidla malé plavební komory řešeného v rámci stavebního objektu SO 02.3, který u sousedního levého dolního svodidla malé plavební komory navrhuje výměnu stávajícího opeření za nové, opatřené protikorozi ochranou. Stejný způsob provedení vyměněného opeření je navržen i v případě pravého svodidla velké plavební komory, řešeného samostatným stavebním objektem SO 02.2. U všech stavebních objektů je u nových i stávajících ocelových konstrukcí počítáno s novou protikorozi ochranou, která má spočívat v aplikaci systémové povrchové úpravy se svrchní vrstvou barevného krycího nátěru v odstínu RAL 7045 (šedá).

Charakteristika objektu:

Zdymadlo se nachází na jižním okraji obce Hořín v závěru Vraňansko – hořínského plavebního kanálu. Zdymadlo sestává ze dvou plavebních komor umístěných vedle sebe. Na východě se nachází malá a na západě velká plavební komora. Stěny plavebních komor jsou obloženy „kyklopským zdívem“. Hrany jsou armovány žulovými kvádry. Věž velínu je členěná výraznou bosáží nároží a rámováním archivolt a okenních záklenků. Dolní ohlaví plavebních komor překonávají dva mosty se segmentovými oblouky. Na dolní ohlaví zdymadel ze severu navazuje prostor dolní rejdy, na horní ohlaví navazuje od jihu prostor horní rejdy.

Střední svodidlo umístěné v horní rejdě v cípovitém výběžku mezi plavebními komorami je na jižní straně uvozeno šípovým svodidlem navazujícím na horní dělicí zeď. Šípové svodidlo chrání zeď před přímým nárazem plavidel manévrujících do prostoru plavebních komor. Svislou konstrukci šípového svodidla tvoří sloupy ze zabíraných ocelových štětovic IIIIn. Na hrotu svodidla je umístěna ocelová nárazníková trouba. Obslužná pochozí lávka šípového svodidla je kryta ocelovým mřížkovým plechem a opatřena demontovatelným trubkovým zábradlím. Na opeření šípového svodidla navazuje na východní straně opeření vnějšího líce horní dělicí zdi malé plavební komory, které je rovněž tvořeno trojicí vodorovných ocelových štětovic IIIIn. Štětovnice opeření jsou ke stávající zdi připevněny různými způsoby v závislosti na odstupu opeření od zdi (přímé napojení na svislé nosné dílce v úseku šikmé části zdi, kotvení prostřednictvím převážek a vzpěr v navazujících přímých úsecích zdi). Opeření je natřeno krycím nátěrem tmavě modré barvy, pod nímž se propisuje starší bílý nátěr. Svodidla v dolní rejdě při ústí plavebních komor jsou na vnitřní straně opatřena opeřením stejného konstrukčního řešení, spočívajícího v kotvení trojice vodorovných štětovic IIIIn ke třem svislým nosným troubám. Horní dvě štětovnice jsou nad hladinou zvýrazněny šikmými pruhy žluté barvy.

Současný stav poznání dotčených chráněných kulturně-historických hodnot:

Vraňansko – hořínský plavební kanál včetně konstrukce zdymadla a plavebních komor je jmenovitě zapsanou kulturní památkou ve smyslu zák. č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, rejst. č. ÚSKP 33582/2-3683.

Vraňansko – hořínský plavební kanál patřil v době svého vzniku k největším technickým dílům svého druhu, a to nejen uplatněným technickým řešením, ale i rozsahem a objemem prací. Vodní dílo včetně zdymadla a plavebních komor bylo vybudováno firmou Vojtěcha Lanny v letech 1903 až 1905 podle návrhu Antonína Smrčka a Františka Sandera za účelem splavnění Vltavy před jejím soutokem s řekou Labe. Jedná se o velmi hodnotnou ukázkou stavby pro vodní dopravu z počátku 20. století jak z hlediska architektury, designu a technologie, tak vzhledem k uplatněnému provedení a řemeslnému zpracování. Daný technický objekt zdymadla a plavebních komor, který je součástí celistvého řešení plavebního kanálu, vytváří v okolní krajině dominantní prvek, který se pohledově váže přímo k panoramatu mělnického zámku a je rovněž součástí panoramatu soutoku Labe a Vltavy. Objekt se vyznačuje mimořádnými architektonickými a památkovými hodnotami. Jedná se o průlomové technické dílo své doby.

Technický stav objektu:

Technický stav zdymadla je dobrý. V nedávné době prošla velká plavební komora včetně mostu

poměrně razantní rekonstrukcí pro zajištění průjezdu velkých lodí. Zdymadlo prochází pravidelnou údržbou a opravami. Ty jsou zacíleny zejména na obzvláště namáhané části objektu, mezi něž patří především šípové svodidlo a postranní opeření svodidel a bočních stěn plavebních komor, které tvoří ochranu navazujících konstrukcí proti nárazu plavidel.

Dosavadní stav projednání:

Záměr byl předběžně konzultován se zástupcem NPÚ.

Vyhodnocení žádosti:

Národní památkový ústav na základě prostudování předložených podkladů a znalosti situace konstatuje, že posuzované práce **jsou v souladu se zájmem ochrany výše uvedených kulturně-historických hodnot a není proti nim námitek.**

Zdůvodnění:

Záměr byl předběžně konzultován se zástupcem památkové péče. Návrh nového šípového svodidla v horní rejdě a záměr výměny opeření dotčených dolních svodidel vychází ze stávajícího řešení, které respektuje co do materiálového i technického provedení. Zásahy plánované u ostatních partií svodidel odpovídají svým charakterem (provedení nové protikorozi ochrany) pracím udržovacího rázu. Barevné sjednocení všech řešených stávajících a nových ocelových prvků svrchním krycím nátěrem šedé barvy lze jen vítat. Navržené práce se nijak nedotýkají stávajících zděných konstrukcí opatřených na vnějším lící „kyklopským zdivem.“

Upozornění:

Podle ust. § 14 odst. 5 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, vlastník kulturní památky (nebo jím zmocněný zástupce) projedná přípravnou a projektovou dokumentaci obnovy kulturní památky ve všech jejích stupních v průběhu zpracování s odbornou organizací státní památkové péče (NPÚ) z hlediska splnění podmínek podle § 14 odst. 1 a 2 citovaného zákona.

Ing. arch. Dorota Havlíková
ředitelka